

Udlændinge- og Integrationsministeriet, j.nr. 2016-12098.

Ændringsforslag

til

bilag

Forslag til lov om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og forskellige andre love

(Mere virksomhedsrettet danskuddannelse til voksne udlændinge, krav om mellemkommunal aftale ved midlertidig boligplacering af flygtninge i en anden kommune m.v.) – L 175

1. § 5 affattes således:

»§ 5. Udlændinge, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden er indplaceret på et modul, færdiggør det igangværende modul i overensstemmelse med fagbeskrivelserne i bilag 1 til bekendtgørelse nr. 981 af 28. juni 2016 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. udstedt i medfør af den hidtil gældende danskuddannelseslovs § 3, stk. 9.

Stk. 2. Følgende S-kursister har ret til danskuddannelse i op til 3 år, efter den pågældende første gang kunne påbegynde danskuddannelsen, jf. dog stk. 3 og 4:

- 1) S-kursister, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden deltager i en danskuddannelse.
- 2) S-kursister, som i perioden fra lovens ikrafttræden og frem til den 1. januar 2018 henvises til en danskuddannelse.
- 3) S-kursister, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden modtager tilbud om 250 timers arbejdsmarkedsrettet danskundervisning i højst 1 år og 6 måneder og i forbindelse med lovens ikrafttræden indplaceres på en danskuddannelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen tilbyder S-kursister, jf. stk. 2, som på grund af sygdom, barsel m.v. i en periode ikke har haft mulighed for at benytte sig af tilbuddet om danskuddannelse, undervisning i en periode svarende til det tidsrum, hvor de har været afskåret fra at benytte sig af tilbuddet. Kommunalbestyrelsen tilbyder endvidere danskuddannelse efter 1. pkt. til udlændinge, der er eller har været i ustøttet beskæftigelse på mindst 30 timer om ugen, hvis udlændingens beskæftigelse og forhold i øvrigt har indebåret, at udlændingen i en periode ikke har haft mulighed for at benytte sig af tilbuddet om danskuddannelse.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at S-kursister, jf. stk. 2, som ikke har påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen inden for uddannelsesperioden, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse.

Stk. 5. For S-kursister, som den 1. januar 2018 er påbegyndt en danskuddannelse, finder denne lovs § 1, nr. 2, danskuddannelseslovens § 2 f, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, og § 1, nr. 14, anvendelse ved henvisning til et nyt modul.

Stk. 6. For flygtninge, som kommunen har anvist et midlertidigt opholdssted i en anden kommune inden den 1. juli 2017, har denne lovs § 2, nr. 1, virkning fra og med den 1. januar 2018.«

[Præcisering af overgangsbestemmelsen, således at retstillingen vedrørende uddannelsesperiode og evt. forlængelse heraf, der gælder for S-kursister i perioden fra den 1. juli 2017 til den 1. januar 2018, fremgår tydeligt.]

Bemærkninger

Til nr. 1

I lovforslaget som fremsat er det anført i overgangsbestemmelsen i § 5, at de hidtil gældende bestemmelser om forlængelse af retten til danskuddannelse finder anvendelse for kursister, der har påbegyndt en danskuddannelse eller i forbindelse med lovens ikrafttræden overgår fra arbejdsmarkedsrettet danskundervisning til danskuddannelse. Der er i den fremsatte version ikke taget højde for, at også kursister, der i perioden fra lovens ikrafttræden og frem til den 1. januar 2018 henvises til danskuddannelse, skal være omfattet af de hidtidige forlængelsesmuligheder, ligesom det ikke udtrykkeligt fremgår, at de pågældende har ret til 3 års danskuddannelse efter de hidtidige regler.

På den baggrund foreslås det, at lovforslagets § 5 i sin helhed nyaffattes, således at det udtrykkeligt fremgår, hvilke regler om uddannelsesperiode og forlængelse der gælder i overgangsperioden fra den 1. juli 2017 til den 1. januar 2018.

Det foreslås i § 5, stk. 1, at udlændinge, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden er indplaceret på et modul, færdiggør det igangværende modul i overensstemmelse med fagbeskrivelserne i bilag 1 til bekendtgørelse nr. 981 af 28. juni 2016 om danskuddannelse for voksne udlændinge m.fl. udstedt i medfør af den hidtil gældende danskuddannelseslovs § 3, stk. 9.

Fagbeskrivelserne for danskuddannelserne i bilag 1 i den nævnte bekendtgørelse indeholder bl.a. en beskrivelse af mål og indhold af undervisningen på de enkelte moduler. Undervisningen på danskuddannelserne finder sted på baggrund af disse fagbeskrivelser.

Det foreslås, at udlændinge, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden er midt i et modulforløb, vil blive undervist efter de hidtil gældende fagbeskrivelser for danskuddannelserne, jf. bilag 1, ligesom de vil blive modultestet efter disse fagbeskrivelser. Bestemmelsen omfatter såvel I- som S-kursister. De pågældende kursister bliver således ikke omfattet af de foreslåede bestemmelser om begynderundervisning og den generelle erhvervsretning af danskuddannelserne, før de – efter lovens ikrafttræden den 1. juli 2017 - påbegynder et nyt modul.

Det foreslås i § 5, stk. 2, at følgende S- kursister i en overgangsperiode har ret til danskuddannelse i op til 3 år, efter den pågældende første gang kunne påbegynde danskuddannelsen, jf. dog stk. 3, og

stk. 4. Det drejer sig om S-kursister, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden allerede deltager i en danskuddannelse, jf. stk. 2, nr. 1, om S-kursister, som i perioden fra lovens ikrafttræden og frem til den 1. januar 2018 henvises til en danskuddannelse, jf. stk. 2, nr. 2, og om S-kursister, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden modtager tilbud om 250 timers arbejdsmarkedsrettet danskundervisning i højst 1 år og 6 måneder og i forbindelse med lovens ikrafttræden indplaceres på en danskuddannelse, jf. stk. 2, nr. 3.

Nr. 1 vedrører således S-kursister, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden allerede deltager i en danskuddannelse. Det vil sige kursister, som før den 1. juli 2017 har afsluttet arbejdsmarkedsrettet danskundervisning og i umiddelbar forlængelse heraf har påbegyndt en danskuddannelse, jf. den hidtil gældende danskuddannelseslovs § 2 c, stk. 3. S-kursister, som forud for tidspunktet for lovens ikrafttræden den 1. juli 2017 har påbegyndt en danskuddannelse, og som i forbindelse med lovens ikrafttræden den 1. juli 2017 fx er syge eller på barsel, er omfattet af bestemmelsen.

Nr. 2 vedrører S-kursister, som i perioden fra lovens ikrafttræden og frem til den 1. januar 2018 henvises til en danskuddannelse, jf. danskuddannelseslovens § 6. Der er her tale om S-kursister, som endnu ikke har deltaget i et danskuddannelsestilbud.

Nr. 3 vedrører S-kursister, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden modtager tilbud om 250 timers arbejdsmarkedsrettet danskundervisning i medfør af den hidtil gældende bestemmelse i danskuddannelseslovens § 2, stk. 1, og i forbindelse med lovens ikrafttræden indplaceres på en danskuddannelse. Sprogcentre skal således i forbindelse med lovens ikrafttræden foretage en indplacering på danskuddannelse af S-kursister, der modtager arbejdsmarkedsrettet danskundervisning. Indplaceringen skal ske på baggrund af en pædagogisk vurdering af den enkelte udlændings forudsætninger og mål med uddannelsen, jf. danskuddannelseslovens § 6, stk. 3.

Efter gældende regler har udenlandske arbejdstagere, studerende m.v. indledningsvis ret til danskuddannelse i form af et tilbud om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, som skal gennemføres inden for en periode på 1½ år, jf. den hidtil gældende danskuddannelseslovs § 2 c, stk. 1. I henhold til § 2 c, stk. 1, gælder tilbuddet om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning fra det tidspunkt, hvor udlændingen første gang kan påbegynde undervisningen. Såfremt de pågældende gennemfører undervisningen inden for denne periode, har de i umiddelbar forlængelse heraf ret til op til 3 års danskuddannelse på en af de ordinære danskuddannelser 1, 2 eller 3, jf. den hidtil gældende danskuddannelseslovs § 2 c, stk. 3. Dette betyder, at denne gruppe samlet vil kunne modtage op til 4½ års danskundervisning.

Det følger af gældende ret, at uddannelsesperiodens start regnes fra det tidspunkt, hvor udlændingen første gang kan påbegynde undervisningen, jf. danskuddannelseslovens § 2, stk. 1, jf. § 2 c, stk. 1. Dette skal ses i sammenhæng med danskuddannelseslovens § 5, stk. 1, hvoraf det fremgår, at danskuddannelse skal kunne påbegyndes senest en måned efter, at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for den pågældende udlænding, jf. integrationslovens § 4. Det skal videre ses i sammenhæng med integrationslovens § 21, stk. 1, 1. pkt., jf. § 24 d, hvoraf det fremgår, at kommunalbestyrelsen inden 1 måned efter at have overtaget ansvaret for en udlænding, jf.

integrationslovens § 4, skal henvise den pågældende til danskuddannelse. Det er uden betydning for fastsættelsen af starttidspunktet om udlændingen rent faktisk benytter sig af tilbuddet.

Efter gældende regler har kommunalbestyrelsen pligt til at forlænge uddannelsesretten for udlændinge, som på grund af sygdom, barsel m.v. i en periode ikke har haft mulighed for at benytte sig af tilbuddet om danskuddannelse, jf. danskuddannelseslovens § 2, stk. 5. I disse tilfælde forlænges uddannelsesretten i en periode svarende til det tidsrum, hvor de har været afskåret fra at benytte sig af tilbuddet. På tilsvarende vis tilbyder kommunalbestyrelsen danskuddannelse til udlændinge, der er eller har været i ustøttet beskæftigelse på mindst 30 timer om ugen, hvis udlændingens beskæftigelse og forhold i øvrigt har indebåret, at udlændingen i en periode ikke har haft mulighed for at benytte sig af tilbuddet om danskuddannelse, jf. § 2, stk. 5, 2 pkt.

Herudover har kommunalbestyrelsen efter gældende regler mulighed for at forlænge uddannelsesretten for udlændinge, som ikke har påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen inden for uddannelsesperioden, jf. danskuddannelseslovens § 2, stk. 6. Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for at beslutte, at udlændinge, som af andre grunde end dem nævnt i den gældende § 2, stk. 5, ikke har lært dansk i den nævnte periode, kan modtage undervisningen. Det vil sige, at der skal være tale om andre grunde end sygdom, barsel m.v. Der vil fx kunne være tale om en person, der har opholdt sig i Danmark i en årrække og ikke har modtaget tilbud om danskundervisning og ikke i øvrigt har lært sproget. I sådanne tilfælde kan kommunalbestyrelsen beslutte, at den pågældende skal have tilbud om danskuddannelse.

Kommunalbestyrelsen kan dog ikke forlænge uddannelsesperioden efter § 2, stk. 5 eller 6, hvis udlændingen har bestået den prøve, der afslutter undervisningen på det prøvebærende modul på den relevante danskuddannelse.

Med den foreslåede overgangsregel har de nævnte S-kursister i § 5, stk. 2, ret til danskuddannelse i op til 3 år efter den pågældende første gang kunne påbegynde danskuddannelsen. Herved videreføres den gældende retsstilling, hvorefter arbejdstagere, studerende m.v. efter den hidtil gældende danskuddannelseslovs § 2 c, stk. 3, har ret til op til 3 års danskuddannelse, for disse specifikke grupper. Starttidspunktet for uddannelsesperioden beregnes som hidtil.

Der henvises i den foreslåede overgangsbestemmelse i § 5, stk. 2, til stk. 3 og 4. I stk. 3 og 4 videreføres § 2, stk. 5 og 6, i den hidtil gældende danskuddannelseslov i en overgangsperiode. Henvisningen tager hånd om den situation, at en S-kursist, som har fået eller får sin 3-årige uddannelsesperiode forlænget på baggrund af bestemmelserne i stk. 3 og 4 (tidligere danskuddannelseslovens § 2, stk. 5 og 6) og som følge deraf samlet set har mere end 3 års danskuddannelse, som hidtil får forlængelsesperioden medregnet i den samlede uddannelsesperiode. Det betyder fx, at en S-kursist, som har været syg og på baggrund af sygdommen har fået forlænget sin uddannelsesret med 5 måneder, har ret til op til 3 år og 5 måneders danskuddannelse beregnet fra det tidspunkt, hvor den pågældende første gang kunne påbegynde undervisningen.

Det foreslås i § 5, stk. 3, at kommunalbestyrelsen i en overgangsperiode tilbyder S-kursister, jf. stk. 2, som på grund af sygdom, barsel m.v. i en periode ikke har haft mulighed for at benytte sig af

tilbuddet om danskuddannelse, undervisning i en periode svarende til det tidsrum, hvor de har været afskåret fra at benytte sig af tilbuddet. Kommunalbestyrelsen tilbyder endvidere danskuddannelse efter 1. pkt. til udlændinge, der er eller har været i ustøttet beskæftigelse på mindst 30 timer om ugen, hvis udlændingens beskæftigelse og forhold i øvrigt har indebåret, at udlændingen i en periode ikke har haft mulighed for at benytte sig af tilbuddet om danskuddannelse.

Forslaget indebærer, at de hidtil gældende regler i danskuddannelseslovens § 2, stk. 5, om forlængelse på baggrund af sygdom og barsel m.v. videreføres i en overgangsperiode fra lovens ikrafttræden den 1. juli 2017. Forlængelsesmuligheden gælder frem til, at S-kursisten efter den 1. januar 2018 indplaceres på et nyt modul eller den pågældende afslutter det prøvebærende modul eller ikke har mere danskuddannelsesret.

Det bemærkes, at denne forlængelsesmulighed bortfalder for S-kursisters vedkommende, når klippekortsordningen m.v. den 1. januar 2018 træder i kraft.

Det foreslås i § 5, stk. 4, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at S-kursister, jf. stk. 2, som ikke har påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen inden for uddannelsesperioden, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse. Der er tale om en videreførelse af § 2, stk. 6, i den hidtil gældende danskuddannelseslov. For S-kursister omfattet af overgangsbestemmelserne, jf. § 5, stk. 2, gælder forlængelsesmuligheden frem til, at S-kursisten efter den 1. januar 2018 indplaceres på et nyt modul eller den pågældende afslutter det prøvebærende modul eller ikke har mere danskuddannelsesret.

Det bemærkes, at kommunalbestyrelsen også efter den 1. januar 2018 vil have denne mulighed for forlængelse af danskuddannelsesperioden, idet bestemmelsen videreføres i § 2 f, stk. 2, som træder i kraft den 1. januar 2018.

Det foreslås i § 5, stk. 5, at for S-kursister, som den 1. januar 2018 er påbegyndt en danskuddannelse, finder denne lovs § 1, nr. 2, danskuddannelseslovens § 2 f, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, og § 1, nr. 14, anvendelse ved henvisning til et nyt modul.

De nævnte bestemmelser vedrører klippekortsordningen og bestemmelser om S-kursisters uddannelsesperiode og forlængelsesmuligheder.

Forslaget indebærer, at S-kursister, der den 1. januar 2018 er på en danskuddannelse, i perioden efter den 1. januar 2018 vil blive omfattet af klippekortsordningen og de tilknyttede bestemmelser, i forbindelse med henvisning til et nyt modul. Det forventes, at alle S-kursister vil være tildelt et klippekort medio 2018. Det må dog også forventes, at der vil være enkelte kursister, som ikke består en modultest i første halvår af 2018 og dermed overgår til et nyt modul. Disse S-kursister kan støtte ret på overgangsbestemmelserne i § 5, stk. 2-4, indtil deres uddannelsesperiode inklusiv eventuel forlængelse ophører eller de overgår til et nyt modul, jf. stk. 5.

Det bemærkes, at S-kursisternes adgang til danskuddannelsen efter § 5, stk. 2, og forlængelse efter § 5, stk. 3 og 4, desuden ophører i de tilfælde, hvor en kursist ikke overgår til et nyt modul, jf. § 5, stk. 5, fordi den pågældende afslutter sin danskuddannelse med en afsluttende danskprøve eller ikke har mere uddannelsesret.

Det foreslås i § 5, stk. 6, at for flygtninge, som kommunen har anvist et midlertidigt opholdssted i en anden kommune inden den 1. juli 2017, har integrationslovens § 12, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 1, virkning fra og med den 1. januar 2018.

Det indebærer, at allerede anviste indkvarteringer på midlertidige opholdssteder i en anden kommune ikke kan videreføres fra den 1. januar 2018, medmindre kommunerne forinden har indgået aftale herom. De berørte kommuner har således en indretningsperiode på minimum seks måneder til enten at finde en permanent bolig eller et andet midlertidigt opholdssted til de pågældende flygtninge, eller indgå aftale om fortsat indkvartering med den kommune, hvor opholdsstedet er beliggende.